

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 938

van **FREYA PERDAENS**

datum: 26 april 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Zwerfvuil- en sluikestortbeleid - Coachingtrajecten voor lokale besturen

Vlaanderen Mooi voert de strijd tegen zwerfvuil en sluikestorten op. Met coachingtrajecten wil Vlaanderen Mooi gemeenten helpen een efficiënt zwerfvuil- en sluikestortbeleid uit te bouwen en te implementeren. Gemeenten en intercommunales kunnen coachingtrajecten aanvragen. Een coachingtraject duurt 3 jaar en introduceert enkele beproefde maatregelen rond zwerfvuil en sluikestorten in een lokaal bestuur, zoals bijvoorbeeld een vuilnisbakkenplan. Daarnaast is er ook ruimte om te werken rond een aantal thema's over zwerfvuil en sluikestorten die het lokaal bestuur naar voren schuift. Vlaanderen Mooi voorziet in de nodige financiële middelen om nieuwe projecten, extra inspanningen en een deel van de bijkomende personeelskosten op te vangen.

De gewenste termijn van een coachingtraject bedraagt 3 jaar met tussentijdse minimumlimieten:

- na jaar 1: inventarisatie en registratie van vuilnisbakken, quickscan, opmaak definitief actieplan, selectie hotspots;
- na jaar 2: aanpassingen en evaluatie van vuilnisbakkenplan, opmaak en evaluatie veegplan, aanpak hotspots;
- na jaar 3: uitvoering van aanpassingen veegplannen, verspreiding aanpak hotspots, evaluatie coachingtraject.

Vervolgens wordt er 6 maanden na afloop van het coachingtraject een opvolgingsgesprek ingepland.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 454 van 8 januari 2021 vermeldde de minister dat er 25 coachingtrajecten lopen voor de periode 2019-2021, waarvoor 1.080.000 euro werd uitgetrokken. Daarnaast werden ook 11 coachingtrajecten voor de periode 2020-2022 vermeld waarvoor 450.000 euro werd uitgetrokken.

De website van mooimakers geeft aan dat er in 2022 plaats vrijkomt voor de opstart van nieuwe coachingtrajecten.

1. Welke lokale besturen doorliepen tot nu toe het hele coachingtraject en het opvolgingsgesprek? Graag een opdeling per provincie.
2. Wat waren de voornaamste conclusies uit de opvolgingsgesprekken? Kunnen deze lokale besturen autonoom verder na de coaching?

3. Welke lokale besturen zijn op dit moment bezig met een coachingtraject? In welk jaar van het traject zitten zij? Graag een opdeling per provincie.
4. Welke lokale besturen starten aan een coachingtraject in de periode 2021-2023? Graag een opdeling per provincie.
5. Zijn er, ondanks het feit dat er pas een nieuwe start gemaakt kan worden in 2022, al lokale besturen die aangaven dan kandidaat te zijn voor een coachingtraject? Welke?

ZUHAL DEMIR

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

ANTWOORD

op vraag nr. 938 van 26 april 2021

van **FREYA PERDAENS**

1. Enkel de coachingtrajecten die eind 2016 opstartten, werden al afgerond. Het betreft 40 trajecten die liepen in 57 gemeenten (er waren 3 intercommunale trajecten met een bereik in 20 gemeenten). Het betreft volgende trajecten, opgedeeld per provincie:

	Gemeente	provincie
1	Beerse	Antwerpen
2	IOK: Balen, Heist-op-den-Berg, Hoogstraten en Oud Turnhout	Antwerpen
3	Laakdal	Antwerpen
4	Turnhout	Antwerpen
5	Zoersel	Antwerpen
6	Mol	Antwerpen
7	Willebroek	Antwerpen
8	Heusden-Zolder	Limburg
9	Peer	Limburg
10	Gingelom	Limburg
11	Tongeren	Limburg
12	Dendermonde	Oost-Vlaanderen
13	Brakel	Oost-Vlaanderen
14	Stekene	Oost-Vlaanderen
15	Assenede	Oost-Vlaanderen
16	Buggenhout	Oost-Vlaanderen
17	IDM - Lokeren, Lochristie, Moerbeke, Wachtebeke, Zele, Zelzate	Oost-Vlaanderen
18	Sint-Niklaas	Oost-Vlaanderen
19	Zwalm	Oost-Vlaanderen
20	Kortenberg	Vlaams-Brabant
21	Asse	Vlaams-Brabant
22	Opwijk	Vlaams-Brabant
23	Pepingen	Vlaams-Brabant
24	Bekkevoort	Vlaams-Brabant
25	Haacht	Vlaams-Brabant
26	Machelen/Incovo	Vlaams-Brabant
27	Vilvoorde	Vlaams-Brabant
28	Zaventem/Interza	Vlaams-Brabant
29	Bredene	West-Vlaanderen
30	Oudenburg	West-Vlaanderen
31	Torhout	West-Vlaanderen

32	IMOG-Anzegem, Avelgem, Deerlijk, Harelbeke, Kortrijk, Kuurne, Kruishoutem, Spierle-Helkijn, Waregem, Wielsbeke, (Zwevegem)	West-Vlaanderen
33	Lendelede	West-Vlaanderen
34	Menen	West-Vlaanderen
35	Zwevegem	West-Vlaanderen
36	Brugge	West-Vlaanderen
37	De Haan	West-Vlaanderen
38	Roeselare	West-Vlaanderen
39	De Panne	West-Vlaanderen
40	Koksijde	West-Vlaanderen

2. de coachingtrajecten verder te optimaliseren werden de gemeenten uit deze eerste generatie coachingtrajecten bevraagd door een extern onderzoeksbureau (Ipsos 2019). De algemene conclusies waren deze:

"Gemeenten die deelnamen aan het traject kunnen met een tevreden gevoel terug kijken op hun traject en werpen vandaag de dag hun vruchten af van de inspanningen voor het coachingtraject. Ze merken kleine, positieve veranderingen op in het straatbeeld.

Verschillende locaties die voordien zwerfvuil- en sluikestortafval aantrokken zijn nu properder.

Ook het aantal vrijwilligers per gemeente is sterk toegenomen: in sommige gemeenten is het aantal zelfs verdubbeld. De vrijwilligerswerking heeft dus zeker een boost gekregen.

*Gemeenten kijken dus positief terug, maar botsten vaak op **administratieve obstakels**. De opstart verliep vlot, maar de effectieve goedkeuring liet soms op zich wachten en de implementatie was niet altijd vanzelfsprekend. Daarom vinden sommige gemeenten het jammer dat ze niet meer hebben kunnen verwezenlijken."*

Op basis van deze bevindingen en de aanbevelingen geformuleerd door Ipsos werden een aantal verbeteringen doorgevoerd zoals:

- Vooraf een duidelijke inschatting geven van de werklast voor de gemeenten;
 - Meerdere diensten maximaal bij het traject betrekken;
 - Een dienstoverschrijdende structuur opzetten in de gemeenten;
 - De mogelijkheid om extern personeel in te zetten;
 - De verlenging van de duur van de coachingtrajecten van twee naar drie jaar;
 - De aanmaak van een kenniswijzer waarin alle goede praktijken verzameld staan,
- Verder wordt in de nieuwe coachingtrajecten extra aandacht geschonken aan:
- Interne coördinatie;
 - Monitoring van de effecten op het terrein;
 - Handhaving van zwerfvuil en sluikestorten

3. Zowel in 2018, 2019, 2020 waren er oproepronden voor de opstart van nieuwe coachingtrajecten:
- a. 2018: deze trajecten hadden een voorziene looptijd van drie jaar maar werden door de coronaperikelen verlengd tot eind 2022. Deze hebben dus nog een looptijd van anderhalf jaar.

1	Edegem	Antwerpen
2	Mortsel	Antwerpen

3	IOK (Arendonk, Geel, Kasterlee, Nijlen, Vorselaar, Westerlo)	Antwerpen
4	Boechout	Antwerpen
5	Lier	Antwerpen
6	Kontich	Antwerpen
7	Bilzen	Limburg
8	Pelt	Limburg
9	Oudenaarde	Oost-Vlaanderen
10	Eeklo	Oost-Vlaanderen
11	Hamme	Oost-Vlaanderen
12	Maldegem	Oost-Vlaanderen
13	Sint-Gillis-Waas	Oost-Vlaanderen
14	Waasmunster	Oost-Vlaanderen
15	Tienen	Vlaams-Brabant
16	Landen	Vlaams-Brabant
17	Zoutleeuw	Vlaams-Brabant
18	Kortemark (Mirom Roeselare)	West-Vlaanderen
19	Wervik (Mirom Menen)	West-Vlaanderen
20	Nieuwpoort	West-Vlaanderen

- b. 2019: deze trajecten hadden een voorziene looptijd van drie jaar maar werden door de coronaperikelen verlengd tot september 2023. Deze lopen dus nog een kleine twee jaar en een half.

1	Niel	Antwerpen
2	Lint	Antwerpen
3	Hemiksem	Antwerpen
4	IOK (Herentals, Herselt, Lille en Herenthout)	Antwerpen
5	Mechelen	Antwerpen
6	Duffel	Antwerpen
7	Stabroek	Antwerpen
8	Essen	Antwerpen
9	Hasselt	Limburg
10	Diepenbeek	Limburg
11	Sint-Truiden	Limburg
12	Wetteren	Oost-Vlaanderen
13	Scherpenheuvel-Zichem	Vlaams-Brabant
14	Merchtem	Vlaams-Brabant
15	Tremelo	Vlaams-Brabant
16	Zemst	Vlaams-Brabant
17	Wevelgem	West-Vlaanderen
18	Vleteren	West-Vlaanderen
19	Ichtegem	West-Vlaanderen

20	Blankenberge	West-Vlaanderen
----	--------------	-----------------

- c. 2020: de trajecten uit deze oproepronde startten grotendeels begin 2021 op. Met een looptijd van 3 jaar wordt dus pas begin 2024 afgerond. Enkele trajecten moeten nog opgestart worden en zullen bijgevolg iets langer doorlopen.

1	Schoten	Antwerpen
2	IOK (Dessel, Meerhout, Merksplas, Rijkevorsel)	Antwerpen
3	Hamont-Achel	Limburg
4	Genk	Limburg
5	Lebbeke	Oost-Vlaanderen
6	Kruikeke	Oost-Vlaanderen
7	Geraardsbergen	Oost-Vlaanderen
8	Wemmel	Vlaams-Brabant
9	Grimbergen	Vlaams-Brabant
10	Meise (Incovo)	Vlaams-Brabant
11	Begijnendijk	Vlaams-Brabant
12	Ieper	West-Vlaanderen
13	Grobbendonk	Antwerpen
14	Lede	Oost-Vlaanderen
15	Lievegem	Oost-Vlaanderen
16	Affligem	Vlaams-Brabant
17	Sint-Pieters-Leeuw	Vlaams-Brabant
18	Wingene	West-Vlaanderen

4. Enkel de trajecten uit de oproepronde van 2020 (zie vraag 3) starten op in 2021 e.v.
5. Momenteel hebben wij geen zicht op gemeenten die in 2022 willen opstarten.